

da so Slovani plodoviti in marljivi v pripravljanju neplodovitih pokrajin za splošno porabo kulture, da pa nimajo dovolj državnopolitične organizacije in narodne discipline, da bi se izkopali iz ozkosrčnih pokrajinskih razmer. Zato so dajali Slovanom s silo svoje kralje, vladarske rodbine, mesta itd. ter vse to ovili z germanskim plaščem.

Na Balkanu vidijo Nemci še dovolj pognojenih pokrajin, kjer bi se lahko še lepo napasel njihov grabežljivi orel, zato pa škilijo neprestano po Albaniji in Macedoniji, ter ostalih balkanskih pokrajinah.

Dom.

Vladika Strossmayer in slovenski pesnik S. Gregorčič.

Bolelo nas je, ko je bil utihnil mili „slovenski slavec“ in razvneti smo bili od svete jeze na vse one sove in čuke, ki so ga noč in dan zalezovali ter mu hoteli s svojim strupenim pikanjem umoriti velik dar božji, slovensko Vilo pevko. Slovenci so takrat mnogo grešili, da niso vsi, kakor jeden mož, stopili v boj za velikega svojega dobrotnika, pesnika S. Gregorčiča. Njegove pesmi so tolažba našemu trpečemu narodu, so mu zdravilo proti vsem ranam, so mu sladko upanje v boljšo bodočnost. Pesnik S. Gregorčič je tudi sam trpin, prestal je v svojem življenju vse, kar more doleteti zadnjega delavca. A bil je vedno bister in jasnega pogleda. Čutil je otožnost, bôl, gorjè — vse to je opeval v svojih divnih pesmih — ali tudi sredi najhujših udarcev mu je ostal pogled vedno bister in jase. Zato prinašajo njegove pesmi — tako mile in otožne — vsakemu mir in tolažbo. Lahko rečemo, da je S. Gregorčič blagovestnik slovenskega vstajenja in slovenske boljše bodočnosti.

Sedaj je izdal tretji zvezek svojih poezij.

Nedopušča nam prostor, da bi danes podrobneje govorili o vsebini in veljavi njegovih novih umotvorov. A govorili bomo — saj bi sicer grešili, ako ne bi našim trpinom — slovenskim delavcem in kmetom — povedali, kako tesno je z njimi združen — S. Gregorčič od zibelke do groba, kakor blagovestnik miru, ljubezni in boljše bodočnosti.

Velikega našega pesnika pa slavijo tudi drugi naši velikani — v prvi vrsti veliki vladika hrvatski, prvi jugoslovanski sin, Josip Juraj Strossmayer.

V zahvalo, da je podaril slovenskemu narodu III. kitico svojih divnih pesmi pisal mu je slavni djakovački škof nastopno svojeručno pismo:

Dragi moj prijatelj in brat v Isusu!

Iz vsega srca hvala Vam na Vaših poezijah, koje ste mi poslali. One so vse klasične, zaslužujejo, da se prisposodablajo starim grškim in rimskim. One dirajo na srce in na narodno dušo, ter pospešujejo najbolj naše svrhe. Hvala še enkrat, ter se priporočam

Vaši uspomeni, Vaši sveti ljubezni, Vaši pobožni molitvi.

Prijatelj in brat v Isusu

27. maja 1902.

J. J. Strossmayer s. r.

Kaj bi še mi dostavili k tem besedam učenega in rodoljubnega jugoslovanskega vladike? Ne moremo si kaj, da ne udarimo na iste strune, kakor pesnik Stritar, ki je pisal pesniku S. Gregorčiču tako-le:

„Z velikim veseljem sem prejel Vašo knjižico, s še večjim veseljem sem jo bral. To so Gregorčičevi glasi, znani glasi in vendar novi! Pa kako prosto se gibljete! To je zrelost! „Posmrtnice“ so kar genialne! Toda, kaj bi hvalil, kar je nad hvalo! „Maior omni laude“. Bodite hvaležni stvarniku za lep dar, ki Vam ga je podelil; pa mi tudi“.

Da, hvaležni bodimo Stvarniku, ki nam je daroval takega pesnika!

Politični pregled.

Notranji položaj. — Poslanska zbornica je zadnji čas prebila več kritičnih dni. Položaj je bil že jako nevaren, a se je naposled vendar obrnil na bolje. Čehi so bili namreč sklenili, da na noben način ne dopuste razprave o novem davku na vožne listke. Posledica tega je bila, da je češki minister dr. Rezek demisijoniral. Ta demisija seveda ne bo sprejeta, kajti med tem se je ministrskemu predsedniku Körberju posrečilo, češke poslance pomiriti, tako da so isti vendar priustili razpravo o davku na vožne listke. Ta razprava se vrši sedaj in je mej drugimi govoril tudi dr. Ferjančič, ki se je jako toplo zavzel za avskultante. Vse kaže, da zbornica v tekočem zasedanju ne reši nobene druge predloge. Vsenemci so namreč podali vse polno nujnih predlogov in z njimi zabarikadirali dnevni red. To so storili zategadelj, da bi zbornica ne mogla dovoliti sodnega postopanja proti dr. Schalku, katerega toži Wolf. V kolikor poročajo listi, bo še ta teden konec zasedanja poslanske zbornice. Predno je prišla na razpravo predloga zastran davka na vožne listke, je imela zbornica velezanimivo razpravo o govoru, ki ga je izustil nemški cesar povodom slavnosti nemškega viteškega reda v Marienburgu. Češki poslanec Klofač je na ta skrajno izzivajoči, za vse slovanske narode žaljivi govor nemškega cesarja dal primeren oster odgovor. Seveda so oficijelni krogi protestirali ali to nima pomena z ozirom na dejstvo, da je govor nemškega cesarja vendar našel krepak odgovor.

Deželni zbori se sklicujejo najbrž že tekom prihodnjih dni in sicer na 21. dan meseca junija.

Bolgarska. — Bolgarski knez Ferdinand se mudi sedaj kot gost ruskega carja v Petrogradu. Na rakvi carja Aleksandra III je imel govor, v katerem je kar najodločneje poudarjal neomahljivo zvestobo Bolgarov do Rusije. Ta govor je v Rusiji obudil občno zadovoljstvo in se tolmači tako, da je z njim javno pripoznana popolna solidarnost Bolgarske z Rusijo. Ruski listi pravijo, da je sedaj prišel čas, misliti na to, da se Bolgarska povzdigne v samostojno kraljestvo in občno se sodi, da se to tudi res zgodi in sicer povodom 25letnice ustanovitve bolgarske države.

Francija. — Novo ministrstvo Combes se je predstavilo zbornici in razvilo republičanski, socialnoreformatoren in antiklerikalen program. Sodi, da novo ministrstvo ne bo imelo dolgega obstanka, ker ni jednotno.

Vojna v južni Afriki je oficijalno končana in so Buri že tudi začeli s kapitulacijo. Doslej je kacic 18 000 Burov kapituliralo in Angleži upajo, da jim slede tudi še ostali pred 26. t. m., ko bo kronanje angleškega kralja.

Obrtnija.

Finančna uprava.

II.

Draga je pri nas tudi finančna uprava, ki stane 275,449.513 kron in prinese 1.183,950.237 kron. Stane torej četrtnino tega, kar prinese. Dohodki so večinoma davki in sicer je: zemljiškega davka 54,800.000 kron, hišnega davka 71,020.000 kron, občnega pridobninskega davka 34,400.000 kron, pridobninskega davka od posojilnic in drugih zavodov, ki imajo polagati javni račun, 50,995.000 kron, rentnega davka 7,500.000 kron, osebno dohodninskega davka 48,250.000 kron. Visoka je tudi vsota carine, ki znaša 102,800.100 kron. Poleg tega so zanimive točke indirektnih davkov in sicer dobimo: od žganja 90,000.000 kron, od vina in mošta 11,050.000 kron, od piva 77,800.000 kron, od mesa 15,550.000 kron, od sladkorja 95.900.000 kron in od mineralnega olja 17,400.000 kron. Od pogodb dobi država 96,555.000 kron in od loterije dobi 30,535.000 kron.

Trgovinsko ministrstvo ima 130,413.980 kron potrebščine in 129,342.120 kron pokritja.

Jako malo prebitka izkazuje z ozirom na druge države železniški minister. V svojem proračunu ima namreč 242,592.720 kron potrebščine, pokritja pa 281,813.370 kron torej prebitka le 39,220.650 kron. Ako se bodo železnice, kakor smo že v enem zadnjih listov pisali, pravočasno podržavile, se bode ta dobiček najmanje podeseteril.

Poljedelsko ministrstvo potrebuje 50,048.921 kron in pokrije od tega zneska 40,108.741 kron. Največji del izdatkov odpade na razne podpore za regulacije in melioracije, največ dohodkov pa pride iz državnih posestev, gozdov in rudnikov.

Za pravosodje se porabi 71,337.631 kron, prejemkov je temu nasproti 2,554.558 kron, katere dobijo iz kaznilnic.

Sedaj pridejo na vrsto tri manj važne točke in sicer: najvišji sodni dvor 460.000 kronami, penzijski zaklad s 60,276.080 kronami in državne podpore s 16,618.110 kronami.

Največja točka so državni dolgovi. Za plačilo obrestij in odplačilo na račun kapitala se rabi 353,913.528 kron. Dolga se je odplačalo samo 37,886.262 kron. Upravljanje državnih dolgov stane 1,304.045 kron.

Tu smo navedli glavne točke državnega proračuna, da bodo vedeli naši cenjeni bralci, kam van-

drajo od njih vplačani davki. Mnogo bi se dalo še o tem pisati. Morda se bomo tudi v resnici še z našim državnim gospodarstvom bavili, za danes končamo z željo, da bi se državne potrebščine in ž njimi tudi davki kolikor mogoče znižali.

Kmetijstvo.

Kako naj začneš čebelariti?

Piše Kurbus.

Slavni župnik dr. Dzierdzon pravi, da v dobrem letu lahko dobi vsak čebelar dosti medu, a kdor hoče v srednjih in slabih letih imeti dobiček od svojih čebel, ta se mora učiti umne čebeloreje. „Človek se uči, dokler živi;“ tako se tudi čebelar nikdar ne izuči. Tembolj je potreben uka začetnik. Ako hočeš postati čebelar, si ja ne preskrbi naprej čebel, ampak prebiraj nekaj časa pridno kako čebelarsko knjigo ter uporabi priliko, učiti se pri kakem bližnjem čebelarju, ter mu pomagaj pri njegovem delu. Naroči si „Slovenskega čebelarja“ ter pristopi h kakemu čebelarskemu društvu. Zdaj si šele preskrbi čebele. Ako panje kupuješ, izbiraj one z mlado matico in z dovolj živežem. Mlado matico ima lanski drugi roj ali panj, ki je lani odrojil, kajti stara matica se zmiraj s prvim rojem umakne. Panja s staro matico ne kupuj, posebno takrat ne, kadar se ne ve, koliko let da ima. Štiriletno matico odstranimo že v jesen, nje moči namreč pešajo. Ona ne leže več toliko jajec, da bi mlad naraščaj zadostoval za roj ali pa leže trotova jajca.

Troti so pa lenuhi, ki le jedo pa nič ne delajo. En trot povžije na dan toliko, kolikor nanosijo tri delavke. Da od tacega panja ni dobička, je razumljivo.

V panju mora biti dovolj živeža. Matica začne že prosinca ali svečana leči jajca. Zdaj ima panj zalego, katera potrebuje v enem mesecu več živeža kakor cel panj prejšnje tri mesece. Ako marcija ali aprila eden ali dva tedna dežuje in če ne polagaš, pogine ti vse ljudstvo v panju.

Kupi si panj s premakljivim, pravilno postavljenim satovjem ter ga prenesi 14 dni pred črešnjevim cvetom na dom. Začni le z dvema, tremi ali štirimi panji. Ker ti bodo rojili, boš napredoval do onega števila, katero hočeš imeti in katero boš lahko sam opravljal. Kmet lahko oskrbuje pri svojem delu do 15 panjev, duhovnik in učitelj se bosta pečala lahko s 25 panji. Kdor hoče večje število oskrbovati, mora imeti pomagacha.

Poprimimo se z vso vnemo čebeloreje. Ona je posebno za naše sadonosne kraje neizmerne koristi. Koliko denarja dobé Kranjci za med in vosek! Žive čebele pošiljajo celo na Nemško in na Rusko. Tudi naši kraji so čebeli ugodni. Zakaj bi mi brez truda